

รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

ร่างประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง กำหนดค่าปริมาณของสารเจือปนในอากาศที่ระบายออกจากปล่องของหม้อน้ำและหม้อต้มของโรงงานที่ตั้งอยู่ในท้องที่กรุงเทพมหานคร พ.ศ.

☒ กฎหมายใหม่

☐ แก้ไข/ปรับปรุง

☐ ยกเลิก

หน่วยงานของรัฐผู้เสนอร่างกฎหมาย กรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม

ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์และแผนการปฏิรูปประเทศ

☒ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติในเรื่อง

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ประเด็นยุทธศาสตร์ ๑ สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว

ประเด็นยุทธศาสตร์ ๓ สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน บนสังคมเศรษฐกิจที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ

ประเด็นยุทธศาสตร์ ๔ พัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรมและอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ

มุ่งเน้นความเป็นเมืองที่เติบโต

☒ สอดคล้องกับแผนการปฏิรูปประเทศในเรื่อง ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ส่วนที่ ๑

เหตุผลความจำเป็นที่ต้องตรากฎหมายและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

๑. สภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และผลกระทบของปัญหา

๑.๑ ปัญหาคืออะไร สาเหตุของปัญหาคืออะไร และผลกระทบปัญหาคืออะไร

ปัจจุบันกรุงเทพมหานครประสบปัญหาค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM_{2.5}) เกินค่ามาตรฐานในบรรยากาศทั่วไปอย่างต่อเนื่อง และถูกประกาศเป็นเขตควบคุมมลพิษ ในช่วงเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนมีนาคมของทุกปี เพื่อให้มีการดำเนินการควบคุม ลด และขจัดมลพิษ ซึ่งเกิดจากปัญหาการจราจรขนส่ง การเผาในที่โล่ง และมลพิษภาคอุตสาหกรรม ดังนั้น เพื่อแก้ไขปัญหาค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM_{2.5}) ในพื้นที่กรุงเทพมหานครที่อาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชน จึงเห็นควรควบคุม ลด และขจัดปริมาณการระบายมลพิษจากกระบวนการเผาไหม้ โดยเฉพาะจากหม้อน้ำและหม้อต้ม โดยปรับปรุงค่ามาตรฐานมลพิษอากาศจากปล่องหม้อน้ำและหม้อต้มให้เข้มงวดยิ่งขึ้น ซึ่งจะเป็นการส่งเสริมให้ภาคอุตสาหกรรมใช้เทคโนโลยีการผลิตและการเลือกใช้เชื้อเพลิงสะอาด อันเป็นการปกป้องสุขภาพของประชาชนและคุณภาพสิ่งแวดล้อม และสอดคล้องตามประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ลงวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๖๘ เรื่อง กำหนดให้ท้องที่เขตกรุงเทพมหานครเป็นเขตควบคุมมลพิษ พ.ศ. ๒๕๖๘

๑.๒ เหตุใดรัฐจึงควรแทรกแซงในเรื่องนี้

เพื่อให้โรงงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานดำเนินการควบคุมและลดการระบายมลพิษอากาศจากการเผาไหม้เชื้อเพลิงจากหม้อน้ำและหม้อต้มซึ่งเป็นแหล่งกำเนิดของฝุ่นละอองจากภาคอุตสาหกรรม โดยเฉพาะในพื้นที่กรุงเทพมหานครที่ถูกกำหนดให้เป็นเขตควบคุมมลพิษ อันเป็นการปกป้องสุขภาพประชาชนและคุณภาพสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ หน่วยงานภาครัฐซึ่งเป็นผู้กำกับดูแลกฎหมายว่าด้วยโรงงานจึงต้องออกประกาศกำหนดเพื่อให้การดำเนินการควบคุม ลด และขจัดมลพิษจากภาคอุตสาหกรรมเป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นรูปธรรม

๒. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการแทรกแซง

เพื่อให้โรงงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานดำเนินการควบคุมและลดการระบายมลพิษอากาศซึ่งเป็นสาเหตุของปัญหาฝุ่นละอองในท้องที่กรุงเทพมหานครจากการเผาไหม้เชื้อเพลิงจากหม้อน้ำและหม้อต้ม โดยการใช้เทคโนโลยีและเชื้อเพลิงที่สะอาด อันจะส่งผลให้คุณภาพอากาศในบรรยากาศทั่วไปของกรุงเทพมหานครพ้นจากภาวะหรือแนวโน้มที่จะร้ายแรงถึงขนาดเป็นอันตรายต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน หรืออาจก่อให้เกิดผลกระทบเสียหายต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมในอนาคต

๓. การแก้ไขปัญหาในปัจจุบัน

๓.๑ วิธีการแก้ปัญหาที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบันคืออะไร

การติดตาม กำกับ ดูแล ให้ผู้ประกอบการกิจการโรงงานติดตามตรวจสอบมลพิษที่เกิดจากการประกอบกิจการ นำไปสู่การควบคุมและลดการระบายมลพิษออกสู่สิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ บทบัญญัติที่ใช้ควบคุมการระบายมลพิษจากหม้อต้มและหม้อน้ำในปัจจุบัน เป็นไปตาม ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ลงวันที่ ๓๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๙ เรื่อง กำหนดค่าปริมาณของสารเจือปนในอากาศที่ระบายออกจากโรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๙

๓.๒ ต่างประเทศแก้ปัญหานี้อย่างไร (ถ้ามี) และการดำเนินการดังกล่าวเหมาะสมกับสังคมไทยหรือไม่อย่างไร

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมการระบายมลพิษ และกฎหมายว่าด้วยการรายงานข้อมูลการระบายมลพิษออกจากโรงงานอุตสาหกรรม มีการกำหนดเป็นกฎหมายในหลายประเทศ อาทิ ประเทศสหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย สหภาพยุโรป อินโดนีเซีย และมาเลเซีย ซึ่งใช้หลักการในลักษณะเดียวกันกับกฎหมายของประเทศไทย ทั้งนี้ ในหลายประเทศได้กำหนดค่าควบคุมการระบายมลพิษอากาศที่เข้มงวดกว่าประเทศไทย

๔. การรับฟังความคิดเห็น

☒ ได้รับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องแล้ว

☒ ได้นำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการวิเคราะห์ผลกระทบแล้ว

๕. ความสัมพันธ์หรือความใกล้เคียงกับกฎหมายอื่น

พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๖. ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

๖.๑ กฎหมายนี้จำกัดสิทธิหรือเสรีภาพ หรือก่อให้เกิดหน้าที่หรือภาระอะไรแก่ใครบ้าง

(ร่าง) ประกาศกระทรวงฉบับนี้ อาจจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล หรือเกิดภาระต่อผู้ประกอบการ แต่การดำเนินการดังกล่าวนี้จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมโดยรวมซึ่งเป็นประโยชน์สาธารณะ

๖.๒ มีมาตรการป้องกัน แก้อาช คุ้มครอง หรือเยียวยาให้แก่ผู้รับผลกระทบตาม ๖.๑ อย่างไร

ร่างประกาศกระทรวงฉบับนี้ กำหนดให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เว้นแต่โรงงานที่ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานก่อนวันที่ประกาศนี้มีผลใช้บังคับ ให้ใช้บังคับในวันพ้นกำหนดสามปีนับแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป เพื่อให้ผู้ประกอบการโรงงานได้มีเวลาและโอกาสในการเตรียมความพร้อมในการดำเนินการให้เป็นไปตามข้อกำหนดของกฎหมายที่เปลี่ยนแปลงไป

๖.๓ กฎหมายนี้จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศ สังคม หรือประชาชนอย่างไร

ทำให้โรงงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานในพื้นที่กรุงเทพมหานครที่ถูกกำหนดให้เป็นเขตควบคุมมลพิษ มีการควบคุมและลดการระบายมลพิษอากาศจากการเผาไหม้เชื้อเพลิงจากหม้อน้ำและหม้อต้มซึ่งเป็นแหล่งกำเนิดของฝุ่นละอองจากภาคอุตสาหกรรม หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องต้องดำเนินการควบคุม ลด และขจัดปัญหามลพิษทางอากาศที่รุนแรงขึ้นในช่วงเดือนพฤศจิกายนถึงมีนาคม อันเป็นการปกป้องสุขภาพประชาชนและคุณภาพสิ่งแวดล้อม และเพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบของพนักงานเจ้าหน้าที่ ในการควบคุม กำกับ ดูแลโรงงาน รวมถึงการกำหนดนโยบายและสนับสนุนการประกอบกิจการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

๗. ความพร้อมและต้นทุนของรัฐในการปฏิบัติตามและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย

๗.๑ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ

กรมโรงงานอุตสาหกรรม และการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

๗.๒ มีแนวทางและระยะเวลาเตรียมการในการปฏิบัติตามข้อบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายอย่างไร

กำหนดให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เว้นแต่โรงงานที่ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานก่อนวันที่ประกาศนี้มีผลใช้บังคับ ให้ใช้บังคับในวันพ้นกำหนดสามปีนับแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป เพื่อให้ผู้ประกอบการโรงงานได้มีเวลาและโอกาสในการเตรียมความพร้อมเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามข้อกำหนดของกฎหมาย

๗.๓ มีแนวทางและระยะเวลาในการสร้างความเข้าใจให้แก่ประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามและการบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายอย่างไร

การประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติให้เป็นไปตาม (ร่าง) ประกาศกระทรวงดังกล่าว ผ่านช่องทางการสื่อสารของกรมโรงงานอุตสาหกรรม เช่น เว็บไซต์ Facebook โทรศัพท์ ฯลฯ

๗.๔ ต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายที่คาดว่าจะต้องใช้ในการปฏิบัติตามและบังคับการให้เป็นไป

การดำเนินการให้เป็นไปตาม ร่างประกาศกระทรวงฉบับนี้ ไม่ส่งผลกระทบต้องงบประมาณ หรืออัตรากำลังที่ต้องเพิ่มขึ้น เนื่องจากหน่วยงานมีเจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามกฎหมายเดิมอยู่แล้ว

๘. ผลกระทบโดยรวมที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

๘.๑ ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ

เป็นการส่งเสริมและพัฒนาให้มีการเติบโตอย่างยั่งยืน สามารถอยู่ร่วมกับสังคมได้ และยังเป็นการสร้างความสามารถในการแข่งขันกับต่างประเทศ เกิดมูลค่าการลงทุนและเกิดการหมุนเวียนของเม็ดเงินในระบบเศรษฐกิจ

๘.๒ ผลกระทบต่อสังคม

ลดข้อร้องเรียนและผลกระทบระหว่างโรงงานกับชุมชนที่อยู่ใกล้เคียง

๘.๓ ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมหรือสุขภาพ

โรงงานมีการควบคุมและลดการระบายมลพิษอากาศจากการเผาไหม้เชื้อเพลิงจากหม้อน้ำซึ่งเป็นแหล่งกำเนิดของฝุ่นละอองจากภาคอุตสาหกรรม

๘.๔ ผลกระทบอื่นที่สำคัญ

ไม่มี

ส่วนที่ ๒

เหตุผลความจำเป็นในการใช้ระบบอนุญาต ระบบคณะกรรมการ การกำหนดโทษอาญา
และการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีดุลยพินิจ

๙. เหตุผลความจำเป็นในการใช้ระบบอนุญาต

ไม่มี

๑๐. เหตุผลความจำเป็นในการใช้ระบบคณะกรรมการ

ไม่มี

๑๑. เหตุผลความจำเป็นในการกำหนดโทษอาญา

ไม่มี

๑๒. เหตุผลความจำเป็นในการกำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีดุลยพินิจในการออกคำสั่งทางปกครองหรือดำเนิน
กิจกรรมทางปกครอง

ไม่มี

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อมูลที่ปรากฏในรายงานนี้เป็นข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบและวิเคราะห์อย่างถี่ถ้วนแล้ว

ลงชื่อ.....

(นายพรยศ กลิ่นกรอง)

อธิบดีกรมโรงงานอุตสาหกรรม

วัน/เดือน/ปี ที่จัดทำ ๒๓ ธ.ค. ๒๕๖๘

หน่วยงานผู้รับผิดชอบ

เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ

หมายเลขติดต่อ

อีเมล

กองส่งเสริมเทคโนโลยีสิ่งแวดลอมโรงงาน กรมโรงงานอุตสาหกรรม

นางวนิดา ทองช่วย นักวิทยาศาสตร์ชำนาญการพิเศษ

๐ ๒๔๓๐ ๖๓๑๕ ต่อ ๒๔๑๐

wanida.t@diw.mail.go.th